

Гребінь-Крушельницька Надія Юріївна,
кандидат педагогічних наук, старший
викладач кафедри іноземних мов
Національної академії внутрішніх справ

ЦІЛІ, ПРИНЦИПИ ТА СТРАТЕГІЇ СУЧАСНОГО ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Навчання з використанням сучасних інноваційних технологій якісно покращує класичну систему освіти. Воно інтегрує процеси, які не можна об'єднати в межах традиційної освіти: навчання, працевлаштування, планування кар'єри, безперервну освіту.

Безумовно, одним з найважливіших факторів розвитку освіти є впровадження сучасних технологій при викладанні іноземної мови. Однак, процес навчання іноземної мови реалізується, в першу чергу, завдяки суб'єкт-суб'єктній взаємодії його учасників. Щодо керування цим процесом, визначення його цілей, змісту, принципів, стратегії і тактики, тут головна роль належить викладачеві.

У сучасній методиці навчання іноземних мов висуваються наступні цілі: практична, виховна, освітня і розвиваюча. Практична мета є провідною. Це зумовлено тим, що навчання

іноземної мови є навчання умінь здійснювати іншомовне мовленнєве спілкування.

Цілі навчання тісно пов'язані зі змістом навчання. Зміст навчання іноземних мов має забезпечувати досягнення цілей навчання, його структуру можуть складати такі групи компонентів:

- сфери спілкування, теми, ситуації;
- мовний та мовленнєвий навчальний матеріал;
- знання, навички й вміння мовлення [3].

Визначення принципів навчання має велике значення для правильної організації навчального процесу з іноземної мови. У методиці виділяють спеціальні методичні принципи, притаманні тільки навчанню іноземної мови: принцип комунікативності, принцип домінуючої ролі вправ, принцип взаємопов'язаного навчання видів мовленнєвої діяльності, принцип урахування рідної мови, принцип апроксимації та ін.[2].

Принцип комунікативності є провідним принципом згідно з головною метою навчання іноземних мов. Принцип комунікативності передбачає побудову процесу навчання іноземної мови як моделі процесу реальної комунікації.

Принцип домінуючої ролі вправ: реалізація цього принципу зумовлена тим, що навчання іноземної мови передбачає формування мовленнєвих навичок і вмінь, в основі яких лежать певні мовленнєво-розумові операції.

Принцип взаємопов'язаного навчання видів мовленнєвої діяльності. Паралельне навчання різних видів мовленнєвої діяльності забезпечує розвиток навичок і вмінь мовлення в комплексі. Наприклад, навички лексичні або граматичні формуються та удосконалюються в процесі вправлення в говорінні, письмі, слуханні, читанні.

Принцип урахування рідної мови є основним з вихідних методичних принципів навчання іноземної мови. Рідна мова й рідномовні мовленнєві навички повинні враховуватись у навчанні іноземної мови. У мовному плані це дозволяє спрогнозувати труднощі у навчанні вимовної, лексичної і граматичної сторін

іншомовного мовлення, у навчанні графіки, орфографії, при семантизації.

Принцип апроксимації іншомовної діяльності дає можливість із нових позицій здійснювати організацію та контроль навчання іноземної мови. Принцип апроксимації полягає в тому, що при оцінці мовленнєвої діяльності ігноруються незначні помилки в іншомовному спілкуванні, які не порушують комунікативний аспект мовлення [3].

Щодо стратегії і тактики навчання іноземної мови, викладачеві необхідно розробити індивідуальний стиль її викладання. Стратегія викладання іноземної мови має бути спрямованою на підвищення мотивації до її вивчення та досягнення успіхів в опануванні іноземною мовою.

Так, О. Лагодинський виділяє наступні стратегії викладання іноземної мови:

- створення позитивної психологічної атмосфери в аудиторній і позааудиторній роботі слухачів (заохочення за успішно виконані завдання; установка на успішне виконання завдання й уникнення неприємностей і труднощів; виправлення помилок без переривання комунікативного процесу та приниження гідності слухачів; створення умов рівноправної суб'єкт-суб'єктної взаємодії між викладачем і слухачами тощо);

- використання таких мовленнєво-мисленнєвих завдань, які характеризуються новизною, залучення під час їх виконання всього комплексу різноманітних навичок та вмінь слухачів, не лише мовленнєвої, а й інших видів діяльності, у тому числі і життєвого досвіду слухачів із метою актуалізації основних психологічних станів, пов'язаних, передусім, з виникненням особистого переживання за значущість роботи та її результати для виконання майбутніх фахових завдань;

- надання слухачам певної свободи дій у вирішенні проблемних мовленнєво-мисленнєвих завдань, що стимулює їх творчість і винахідливість;

- забезпечення можливості слухачам бачити та відчувати результат своєї роботи шляхом створення системи постійного зворотного зв'язку між викладачем і слухачами [1].

Таким чином, успіх навчання іноземній мові в значній мірі залежить від обраного підходу до навчання.

Список використаних джерел

1. Лагодинський О. С. Стратегії викладання англійської мови майбутнім магістрам військового управління в міжнародних відносинах / О. С. Лагодинський // Вісн. Нац. акад. Держ. прикордон. служби України. - Хмельницький : Вид-во НАДІ ІСУ. 2013. - № 5.

2. Петрошук О. П. Навчальний посібник з курсу методики навчання іноземних мов / О. П. Петрошук. - К., 2002. - 413 с.

3. Ярмоленко О. М. Сучасні технології у вивченні іноземної мови [Електронний ресурс] / О. М. Ярмоленко. - Режим доступу:

<http://conf.vntu.edu.ua/humed/2010/txt/Yarmolenko.php>